

Povodně

- Charakteristika povodní
- Druhy povodní
- Ochrana před povodněmi a jednání při ohrožení
- Prevence
- Ochrana před samotným živlem
- Evakuační zavazadlo

Charakteristika povodní

Povodeň je zvýšení hladiny vody do té míry, že se vylije z břehů. Povodně mají ovšem několik příčin a to, buď husté přívalové deště, přetečení odvodňovacích kanálů v městech nebo sezónní vzednutí hladiny vody. Povodně nastanou jestliže půda nebo technická zařízení nejsou schopny přebytečnou vodu absorbovat.

Povodně jsou běžné na třech čtvrtinách zemského povrchu.

V našich podmínkách povodně mohou vznikat přílišným táním sněhu nebo při vydatných deštích.

O hrozbě nebo vzniku povodně může být obyvatelstvo

informováno z různých zdrojů:

Sirénami

- Kolísavým tónem po dobu 140 sekund doplněným u elektronických sirén tísňovou informací

Sdělovacími prostředky

- Vysílání Českého rozhlasu a České televize.
- Regionální vysílání rozhlasových stanic, televize nebo kabelové televize

Dalšími prostředky

- místní a závodní rozhlas
- pojízdné rozhlasové vozy a megafony
- policie a hasiči
- mobilní megafony

U povodní máme 3 stupně ohrožení:

I.Stav bdělosti - nastává při nebezpečí povodně

II.Stav pohotovosti -je vyhlášován, přerůstá-li nebezpečí povodně v povodeň

III.Stav ohrožení - je vyhlášován při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů, zdraví a majetku v zaplaveném území

Druhy povodní

Povodně můžeme rozdělit na dva základní typy, a to záplavy mořem nebo řekami. Ale můžeme je dělit i dále:

- **Přivalové povodně** - vznikají i po krátkých deštích, a to na místech, kde je nějak znemožněno nebo omezeno vsakování vody do půdy. Jsou to např. pouště a polopouště, ale i města se špatně upravenou kanalizací.
- **Jednoduché povodně** - vznikají krátkými, ale zato vydatnými dešti během několika dnů.
- **Složité povodně** - jsou způsobeny dlouhotrvajícími srážkami, které mohou mít různou intenzitu, zato trvají bez ustání i několik dní nebo dokonce týdnů.
- **Sezónní povodně** - jsou spojeny pouze s řekami a jsou ovlivněny

pravidelnými meteorologickými změnami, jako je
např. tání sněhu v horách,
monzunové deště aj. Jsou
nezbytně spojeny s velkými řekami v pouštních
oblastech, bez těchto pravidelných
záplav by nebylo možné
obdělání půdy. Tento typ řeky je např.
egyptský Nil.

- **„Zvláštní povodně“** - není to přírodní typ povodní,
tyto záplavy vznikají po havárii
vodohospodářských děl např. v důsledku
narušení hráze, při špatně řízeném odtoku
vody z nádrže nebo nouzovým
řešením náhlé kritické
situace např. vypouštění vodní nádrže při
vydatných deštích.

Ochrana před povodněmi a jednání při ohrožení

Ochranu můžeme rozdělit na:

- **Prevenci**
- **Ochrana před samotným živlem**

Prevence

Zahrnuje zpracování povodňových plánů, přípravu záchranářů k akci a vytyčení zátopového území, případně jeho vyklízení. Existuje i dlouhodobá prevence, která se projevuje na způsobu stavby budov, které by se měly stát proti této katastrofě odolnější, nebo např. při zalesňování svahů. Nejznámější ochranou jsou hráze, v nichž se často nachází uzavíratelné propusti, kterými se po odeznění záplav vypouští voda zpět do koryta.

Důležitou prevencí je také schopnost předpovědět deště nebo jevy, které by povodně mohly způsobit a včasné varování před nimi.

Ochrana před samotným živlem

Před tím než nás povodně přímo ohrozí, bychom měli být varováni sirénou a následně upozorněni na nebezpečí z místního rozhlasu, televize a rozhlasových vozů. Vždy musíte být připraveni opustit své obydlí. V případě, že jste vyzváni k evakuaci, připravte si evakuační zavazadlo, nechejte na hlavních vchodových dveřích oznámení, že v domě se již nikdo nenachází a dostavte se na určené místo.

- příprava na ochranu před povodní v místě bydliště - pytle s pískem (popř. dalším materiálem), zajistit a utěsnit dveře, okna a vchody včetně hospodářských stavení a garáží
- odstranit nebo řádně zajistit snadno odplavitelný materiál
- cenné věci z přízemí a sklepů (jídlo, pitnou vodu plynové vařiče a pod.) vynést do vyšších pater
- zabezpečit ropné látky, chemikálie, jedy a žíraviny, aby nedošlo ke kontaminaci vody a půdy
- automobily a jinou techniku přemístit do míst mimo oblast zatopení
- majitelé zbraní zabezpečí jejich ochranu proti zneužití, včetně dokladů

Před odchodem:

- Vypněte elektrický proud.
- Uzavřete hlavní uzávěr vody a plynu.
- Uvolněte cestu domácím zvířectvu.
- Malé děti opatřete kartičkou se jménem a adresou.

- Uvědomte o evakuaci sousedy.
- Uzavřete okna a uzamkněte všechny vstupy.
- Obujte a oblečte si kvalitní obuv a oděv.
- Nezapomeňte si vzít evakuační zavazadlo.

K evakuaci využijte vlastní automobil, který pak odstavte na vyvýšené místo, nebo prostředky, které zajistí váš správní úřad.

Jednejte klidně, nepanikařte. Pomáhejte sousedům a starším lidem. Vzdalte se od níže položených míst, kde by mohla voda náhle extrémně stoupnout. Zbytečně neriskujte a pokud to není nezbytně nutné, nepřibližujte se k rozbouřeným tokům. Nehazardujte se životem a nepokoušejte se sjíždět rozbouřené toky na lodích. Již zaplavená místa neprojíždějte automobilem, ani na kole, protože automobil na vodě se chová jako loď. Jestliže se ale přesto do této situace dostanete pak:

- Vzdalte se od měkkých nasáklých okrajů cesty a držte se ve středu

- Jestliže se dostanete před rozvodněnou plochu, zkuste rukou sílu proudu a hloubku plochy. Pokud již déšť ustal, raději počkejte, za pár hodin se vodní hladina uklidní a poklesne.
- Po projetí vodou automobil nezastavujte ihned, raději pokračujte v pomalé jízdě (běžící horký motor vše rychleji vysuší) s jemným bržděním (pomůže k vysušení brzd, ty mohou mít po projetí vodou snížený účinek).
- Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ

opuštění obydli na delší dobu. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. kufr, batoh nebo cestovní taška. Zavazadlo je nutné označit jménem a adresou.

Evakuační zavazadlo

- Batoh nebo sportovní taška
- Základní trvanlivé potraviny (nejlépe konzervy, kvalitně zabalený chléb a pitná voda) na dva až tři dny
- Předměty denní potřeby, miska a příbor
- Léky které užíváte
- Toaletní a hygienické potřeby
- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- Náhradní oděv, prádlo a obuv
- Spací pytel nebo přikrývka
- Svítilna, malé rádio s rezervními bateriemi, nůž, mobilní telefon

Po celou dobu mimořádné situace se řiďte pokyny povodňových orgánů, policie a záchranářů.

Být v pohotovosti - v médiích sledovat vývoj situace, informovat se u místních orgánů o situaci a způsobu případné evakuace.

Jednat v klidu a s rozvahou.

Pomáhat sousedům, starým a nemocným lidem.

Zbytečně neriskovat - Pokud to není nezbytně nutné, nechodit do blízkosti rozbouřených toků a nevstupovat do zatopených míst.

Nehazardovat a nesjíždět vodní toky se zvýšenou povodňovou aktivitou na lodích.

ZÁKLADNÍ HYGIENICKÉ PRAVIDLO: **Myjte si pečlivě a často ruce !!!**